

ЗАВРЪЩАНЕ ВЪ РОДНИЯ КРАЙ

Гласъ се носи презъ гори, полета изъ земята Македонска клета. Гласъ долита откъмъ Велесъ града. Пъй ли нѣкой или нѣкой страда. Дали ми е пѣсень - оплакалка, на сирота мѫченица - майка, що е седемъ сина отгледала, а сега е самъ - сама осталла? Че далечъ ги врази прогониха, седемъ рани майчици откриха?!..

Или ми е пѣсень жаловита на девойка млада, гласовита, що й братецъ вече три години въвъ тирански затвори какъ гине?!..

Или ми е невѣстина мѫка, що се лѣе въ пѣсень за разлжка по стопанинъ, въ тъмна ноќь заминалъ — живъ ли е той, или е загиналъ?!

Нито ми е пѣсень - оплакалка на сирота мѫченица майка, нито ми е пѣсень жаловита на девойка млада гласовита, нито ми е невѣстина мѫка, що се лѣе въ пѣсень за разлжка.

Най ми били отборъ млади момци, отборъ момци, млади македонци. Напредъ върви на конь раванлия, най-добриятъ юнакъ-харамия, а следъ него въвъ стройни редици, доръ до триста борци - мѫченици, побрадѣли, съсь лица хайдушки, въвъ ржаетъ съ Манлихери пушки, на калпаци - лъвчета зашити и съсь китка здравецъ на ушитъ.

Като вървяты, земята люлѣятъ, като пѣятъ, листата пилѣятъ. Гръмко цепятъ ширнитъ простори. Пѣсенът имъ веле и говори:

— Излѣзъ, излѣзъ, майко македонска, твойтъ мили синове се връщатъ пакъ отново въ бащината кѫща; по-среши ги, майко, прибери ги, по юнашко чело цѣлуни ги!..

— Излѣзъ, излѣзъ, моме македонска, твойтъ братя пакъ въ дома се връщатъ въ своята родна и обична кѫща; по-среши ги, моме, поздрави ги, съ росни китки, моме, накичи ги!